

Den nye regel om, at »skolenedlæggelser skal behandles efter bestemmelserne om procedure for vedtagelse af lokalplaner i henhold til lov om kommunalplanlægning«, jf. § 22, synes at være helt uden betydning for forældres reelle indflydelse.

Det foreliggende lovforslag, der indebærer en gennemførelse af folkeafstemningsreglen, svarer stort set til den regel, der blev afskaffet i 1988. Der er dog den ændring, at der i dette lovforslag ikke gives en kommunalbestyrelse mulighed for efter et valg at nedlægge en skole, hvis en folkeafstemning afviser skolenedlæggelse. Folkets afgørelse er med andre ord endelig.

Enkelte nedlæggelser af landsbyskoler har resulteret i oprettelse af eller planer om oprettelse af friskoler. Det viser, at ønsket om bevarelse af landsbyskolen nogle steder er så stærkt, at man vælger at etablere en friskole. Det hænger bl.a. sammen med, at landsbyskolen er det centrale samlingssted. Det har det været, længe før nogen fandt på at udpege skolen som kulturcenter. En del steder er landsbyskolen tilmed det eneste samlingssted i landsbyen, efter at brugsen, købmanden og forsamlingshuset er forsvundet. Derfor er bevarelsen af landsbyskolen mange steder også et spørgsmål, om landsbyen fortsat skal leve og være andet end en samling huse og gårde.

Det siger sig selv, at den lille landsbyskole ikke kan give så mange tilbud og så bredt et udbud som en stor skole. Men kvalitet er ikke kun et spørgsmål om mængden af udbud. Men det må under alle omstændigheder være op til en lokal afgørelse.

Fra forskellig side har det været nævnt, at oprettelse af en friskole, hvor en folkeskole er nedlagt, er misbrug af friskoleloven. Den opfattelse deler SF ikke. Det er tværtimod udtryk for, at man virkelig ønsker skolen bevaret. Formen, under hvilken det sker, er mindre afgørende for de pågældende forældre.

SF vil til enhver tid forsvare retten til at etablere en friskole. Men SF mener, at det er forkert, at folk ikke kan få lov til at bevare deres folkeskole, når det er det, de helst vil, men tvinges til at lave en friskole. Derfor bør folket have mulighed for at få en folkeafstemning om folkeskolens nedlæggelse.

Folkeafstemning er mindretallets ret »inden for fællesskabet«, et mindretal afgrænset til et geografisk område af en kommune. SF vil med lovforslaget sikre mindretallets ret »inden for fællesskabet«. Ellers tvinges mindretallet til at gå »uden for fællesskabet« ved at vælge friskole. Den ret skal de også have. Men når de ønsker at bevare deres folkeskole – dvs. blive »inden for fællesskabet« – skal de have mulighed for at vise dette ved folkeafstemning.